OIK_05-oikonomia_OIK_07-oikonomia 3/29/13 7:19 PM Page 5

Το «όχι» της Κύπρου βοήθησε την Ευρωζώνη

Ο διευθυντής του think tank, Notre Europe, Ιβ Μπερτονσίνι, μιλά στην «Κ» για το δύσβατο μονοπάτι που κλήθηκε να διαβεί η Κύπρος

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Μπορεί η Κύπρος να βρίσκεται, πλέον, αντιμέτωπη με μια εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση, αλλά το «όχι» της Βουλής στη αρχική λύση του καθολικού κουρέματος βοήθησε την Ευρωζώνη, τονίζει στην «Κ» ο διευθυντής του γαλλικού think tank, Notre Europe – Jacques Delors, Ιβ Μπερτονσίνι. Χαρακτηρίζει λάθος την αρχική απόφαση, ένα λάθος που θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τις προοπτικές ανάπτυξης της Ευρωζώνης, εάν οι Ευρωπαίοι πολίτες και οι χρηματοπιστωτικές αγορές πίστευαν ότι ένα τέτοιο σχέδιο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και σε άλλες χώρες, και ότι δεν συνδέεται με την πολύ ιδιαίτερη κατάσταση της Κύπρου. Το λάθος, αυτό, διορθώθηκε με το «όχι».

Ο κ. Μπερτονσίνι περιγράφει με ψυχρό ρεαλισμό τη νέα κατάσταση: η Κύπρος είχε χάσει de facto της κυριαρχία της, καθώς χρειαζόταν οπωσδήποτε τη βοήθεια των άλλων κρατών-μελών της Ε.Ε., ενώ η αλληλεγγύη των εταίρων μπορεί να είναι σκληρή, αλλά είναι πραγματική, παρέχοντας χρηματοδοτική στήριξη που δεν έδωσε κανένας άλλος.

–Αναμένατε μία τόσο ριζική λύση για την Κύπρο;

Δεν ανέμενα λύση αυτού του είδους, γιατί η Κύπρος είναι μία μικρή χώρα, η οποία θα μπορούσε εύκολα να είχε διασωθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το πρόβλημα, τελικά, ήταν ότι ένας δανεισμός 17 δισ. ευρώ θα δημιουργούσε ένα εθνικό χρέος μεγαλύτερο του 150% του ΑΕΠ, εξέλιξη που καθιστά πολύ δύσκολη την αποπληρωμή του. Το άλλο στοιχείο που βάρυνε στην επιλογή της συγκεκριμένης λύσης είναι ότι φάνηκε άδικο να ζητηθεί από τους Ευρωπαίους ή ακόμη και από τους Κύπριους φορολογούμενους να είναι οι μόνοι που θα σώσουν το χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας, του οποίου οι αδυναμίες και υπερβολές συνέβαλαν πολύ στην παρούσα κρίση. Εξ ου και η ιδέα να ζητήσει από τους μετόχους, τους επενδυτές τραπεζών, ακόμη και τους κατόχους τραπεζικών λογαριασμών να πληρώσουν μέρος του λογαριασμού. Υπήρξε, επίσης, ένας ευρωπαϊκός πειρασμός να συνδεθεί η εισφορά στις καταθέσεις με την εξωτερική διάσωση (Bail-Out), έτσι ώστε να μειωθεί το μέγεθος του χρηματοοικονομικού τομέα, περιλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, και την αναγκαστική συμμετοχή των ρωσικών κεφαλαίων.

Όλα αυτά τα στοιχεία μπορούν να εξηγήσουν γιατί επιλέχθηκαν ριζικές επιλογές στην περίπτωση της Κύπρου.

–Τώρα στην Ευρωζώνη έχουμε ένα νέο μοντέλο για την αντιμετώπιση της κρίσης χρέους στην Ευρώπη. Το Bail-In, η εσωτερική διάσωση, χωρίς εξωτερική βοήθεια, είναι ένα νέο στοιχείο. Ποιες εκτιμάται ότι θα είναι οι επιπτώσεις στην ευρωπαϊκή οικονομία;

Η κρίση της Ευρωζώνης αποτελεί κυρίως μια διπλή «κρίση εμπιστοσύνης», τόσο για την κατάσταση στον τραπεζικό τομέα, όσο και για την ικανότητα των κρατών να αποπληρώσουν τα χρέη τους. Στο πλαίσιο αυτό, η αποκατάσταση της ανάπτυξης θα βασιστεί στις αποφάσεις που λαμβάνονται για την πλήρη και δομική αντιμετώπιση των αιτιών της κρίσης και –στη συνέχεια– στις διορθώσεις των υπερβολών τόσο στον χρηματοοικονομικό τομέα, όσο και στα δημόσια οικονομικά. Όσον αφορά το Bail-In δεν είναι κάτι ριζικά νέο: εν μέρει χρησιμοποιήθηκε στην Ισπανία (με τη συμβολή των μετόχων των τραπεζών) και στην Ελλάδα (με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων και των κυπριακών τραπεζών και των επενδυτών...). Αυτό που είναι ριζικά νέο στην υπόθεση της Κύπρου είναι η αρχική ιδέα να ζητηθεί από όλους τους κατόχους τραπεζικών λογαριασμών να συνεισφέρουν οικονομικά στο σχέδιο διάσωσης: αυτό ήταν ένα ψυχολογικό και οικονομικό λάθος, που τελικά διορθώθηκε μετά την άρνηση της Κυπριακής Βουλής.

> «Αυτό που ήταν ριζικά νέο στην υπόθεση της Κύπρου είναι η αρχική ιδέα να ζητηθεί από όλους τους καταθέτες να συνεισφέρουν οικονομικά στο σχέδιο διάσωσης της χώρας. Αυτό ήταν ένα ψυχολογικό και οικονομικό λάθος, που τελικά διορθώθηκε μετά την άρνηση της Κυπριακής Βουλής»

Η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη, με τη κορύφωση βοήθειας μέσω Μνημονίου, μπορεί να μην έχει τη ρομαντική διάσταση της έννοιας της αλληλεγγύης, αλλά είναι πραγματική, εκτιμά ο διευθυντής του think tank, Notre Europe - Jacques Delors, Ιβ Μπερτονσίνι. Υπενθυμίζει ότι κανείς άλλος, τελικά, δεν προσέφερε βοήθεια.

Αυτό το λάθος και, γενικότερα, το περιεχόμενο του αρχικού σχεδίου που εγκρίθηκε για να βοηθηθεί η Κύπρος, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τις προοπτικές ανάπτυξης της Ευρωζώνης, εάν οι Ευρωπαίοι πολίτες και οι χρηματοπιστωτικές αγορές πίστευαν ότι ένα τέτοιο σχέδιο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και σε άλλες χώρες, και ότι δεν συνδέεται με την πολύ ιδιαίτερη κατάσταση της Κύπρου.

–Οι ΗΠΑ επέλεξαν ένα άλλο μοντέλο και διέσωσαν το χρηματοπιστωτικό σύστημα με άφθονο δημόσιο χρήμα. Το μοντέλο αυτό φαίνεται να λειτουργεί. Μήπως η Ευρωζώνη, δοκιμάζοντας ένα νέο μοντέλο, διακινδυνεύει μια λύση με αβέβαιο αποτέλεσμα;

Επιτρέψτε μου πρώτα να υπογραμμίσω ότι οι ΗΠΑ έχουν κάνει δραματικά λάθη: Πρώτον, με την ανάπτυξη της ασφαγρά sub-primes, δεύτερο δεν εμπόδισε τη χρεοκοπία της Lehman Brothers. Στη συνέχεια επέλεξαν να χρησιμοποιήσουν δημόσιο χρήμα για τη χρηματοδότηση του σχεδίου διάσωσης του χρηματοοικονομικού τομέα, όπως έγινε και στην Ιρλανδία. Αυτό είναι πολύ άδικο, διότι οδηγεί όλους τους φορολογούμενους, ανεξάρτητα από τον πλούτο τους, να πληρώσουν για λάθη που δεν έχουν κάνει. Ο ιρλανδικός λαός είναι πολύ θυμωμένος με αυτό που έγινε. Αυτή η επιλογή είναι ακόμα πιο δύσκολο να γίνει αποδεκτή σε ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο, όπου το δημόσιο χρήμα που χρησιμοποιείται προέρχεται από άλλες χώρες. Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις βρίσκονται αντιμέτωπες με δύο κινδύνους: τον οικονομικό, αν το σχέδιο διάσωσης που χρηματοδοτούν δεν είναι αποτελεσματικό, και τον πολιτικό, δεδομένης της αποροθυμίας των πολιτών τους για τη διάσωση των γειτόνων τους. Οι ευρωπαϊκές αρχές θυμίζουν την κατάσταση του Οδυσσέα, που προσπάθησε να πλεύσει μεταξύ Σκύλλας και Χάρυβδης ...

–Βλέπετε επιπτώσεις σε άλλες χώρες, με μεγάλα τραπεζικά συστήματα, όπως η Μάλτα και το Λουξεμβούργο;

Είναι βέβαιο ότι υπάρχει ένας πειρασμός, τουλάχιστον σε ορισμένες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες ή ολόκληρες χώρες, να σταθούν ενάντια των χωρών των οποίων ο πλούτος βασίζεται, σε συντριπτικό βαθμό, στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Όμως, υπό κανονικές συνθήκες, δεν είναι εύκολο να ζητηθούν από τις χώρες αυτές ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις, επειδή θέλουν να προστατεύσουν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που κατάφεραν να κτίσουν, ως μέρος της στρατηγικής αντιστάθμισης του μικρού μεγέθους τους. Το πρόβλημα με την Κύπρο είναι ότι είχε χάσει de facto της κυριαρχία της, καθώς χρειαζόταν οπωσδήποτε τη βοήθεια των άλλων κρατών-μελών. Η Κύπρος υποχρεώθηκε να καθιερώσει μια σχέση «στυλ ΔΝΤ» με τους εταίρο της και στη συνέχεια έπρεπε συμμορφωθεί με τους όρους που της ετέθησαν, προκειμένου να λάβει αυτή τη βοήθεια. Αυτό δεν ισχύει στην περίπτωση χωρών όπως η Μάλτα και το Λουξεμβούργο. Έχουν την ευκέρεια να διατηρήσουν εκκολάτερα το οικονομικό τους μοντέλο, ακόμη και αν θα υπάρξει μεγαλύτερη πολιτική πίεση πάνω τους.

–Η Κύπρος έμεινε απεδοτικά μόνη τις τελευταίες δέκα ημέρες. Στην Κύπρο πολλοί εκτιμούν ότι η Ευρώπη συμπεριφέρθηκε εκδικητικά. Πού είναι η αλληλεγγύη, αναρωτιούνται; Το ευρώ δεν είναι πλέον ένα πολιτικό σχέδιο, αλλά ένα αυστηρά οικονομικό σχέδιο, με τις πλούσιες χώρες του Βορρά να θέτουν όλους τους κανόνες.

Η Κύπρο δεν βρήκε αλληλεγγύη από το Ηνωμένο Βασίλειο ή από χώρες εκτός Ευρωζώνης, δεν βρήκε αλληλεγγύη από τις ρωσικές αρχές, καθώς αρνήθηκαν να δανείσουν περισσότερα κρήματα από ό,τι το αρχικό δάνειο των 2,5 δισ. ευρώ που είχαν ήδη χορηγηθεί στη Λευκωσία. Αντίθετα, υπάρχει μια πραγματική αλληλεγγύη από τις χώρες της Ευρωζώνης, οι οποίες θα δανείσουν 9 δισ. ευρώ στην Κύπρο, αφού έχουν δανείσει ήδη περισσότερα από 300 δισ. ευρώ στην Ελλάδα, στην Ιρλανδία και στην Πορτογαλία. Αυτή η αλληλεγγύη απέχει πολύ από το να είναι ρομαντική: βασίζεται σε συγκεκριμένες προϋποθέσεις, που ορίζονται από το λεγόμενο «Μνημόνιο Κατανόησης», με όρους που είναι ενοχλητικοί. Είναι αλήθεια ότι όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση φορέει τη μάσκα της Τρόικας, ενεργεί μαζί με το ΔΝΤ και φέρεται σαν το ΔΝΤ. Το ΔΝΤ, όμως, δεν είναι δημοφιλές και δεν θα είναι ποτέ... Το γεγονός ότι πολλές χώρες –δανειστές προέρχονται από τη Βόρεια Ευρώπη δυσκολεύει την κατάσταση: δανείζουν τα χρήματά τους και επιθυμούν να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται. Επίσης, όταν αναδεικνύονται οι πολιτιστικές διαφορές, συχνά βασίζονται σε στερεότυπα, κάτι που μπορεί όντως να γίνει επικίνδυνο για τη συνοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

–Η Γαλλία, η δεύτερη οικονομία της Ευρωζώνης φαίνεται να έχει περισσότερη επιροφή στην Αφρική απ' ό,τι στην Ευρώπη. Αυτή η έλλειψη ισορροπίας είναι επικίνδυνη για την Ένωση;

Είναι αλήθεια ότι αυτή την περίοδο η Γαλλία έχει λιγότερη επιρροή στο επίπεδο της Ευρωζώνης, καθώς η αξιοπιστία της έχει αποδυναμωθεί κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, από τις επήμονες δημοσιονομικές υπερβολές και τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας. Το γεγονός ότι ο Φρανσουά Ολάντ είναι ένα σοσιαλδημοκράτης Πρόεδρος σε μία Ευρωζώνη που κυριαρχείται από συντηρητικούς πυγέτες, δημιουργεί πρόσθετα δυσκολία στη Γαλλία να επιβάλει τις απόψεις της. Η κατάσταση αυτή δεν είναι η βέλτιστη για την Ε.Ε., οι αποφάσεις της οποίας είναι καλύτερα ισορροπημένες και συναινετικές, όταν διαμορφώνονται από τη Γαλλία και τη Γερμανία, επί ίσοις όροις, καθώς και με τη συμβολή των θεσμικών οργάνων της Ε.Ε. και μερικές άλλες σημαντικές χώρες. Αλλά θα χρειαστεί χρόνος για να αποκατασταθεί η ισορροπία μεταξύ της Γαλλίας και της Γερμανίας σε οικονομικά θέματα – ενώ για τα στρατιωτικά και τα διπλωματικά ζητήματα, η Γαλλία παραμένει στη θέση του ηγέτη.

Η λύση για την Κύπρο περιγράφεται σε πρόταση Οδηγίας της Κομισιόν

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ **ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΑΦΡΑ**

Παρά τις διαψεύσεις των τελευταίων ημερών, τα όσα συνέβησαν στην Κύπρο μας έδωσαν μία γεύση από το μέλλον και το πώς θα επιλύονται τραπεζικές κρίσεις στην Ευρώπη τα επόμενα χρόνια. Η απόφαση του Eurogroup ισοδυναμεί με κατά γράμμα σχεδόν εφαρμογή της μελλοντικής «Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων». Η εν λόγω οδηγία αποτελεί πρόταση της Κομισιόν, από τον περασμένο Ιούνιο, με στόχο να δημιουργηθεί ένα κοινό πανευρωπαϊκό πλαίσιο για τη διαχείριση τραπεζικών κρίσεων. Η λογική που διέπει το νέο καθεστώς ότι είναι σε αντίθεση με ό,τι συνέβαινε μέχρι σήμερα, οι τράπεζες δεν θα διασώζονται με κάθε κόστος, αλλά κυρίως με ίδια μέσα και μόνο εφόσον είναι εφικτό. Δεν αποτελεί ακόμη νόμο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η εφαρμογή των διατάξεών της υποτίθεται ότι θα ξεκινήσει από την 1η Ιανουαρίου 2015.

Σύμφωνα με την Οδηγία, οι καταθέσεις έως 100.000 ευρώ στην Ευρώπη βρίσκονται σε καθεστώς απόλυτης προστασίας, όπως άλλωστε ισχύει ήδη με την Οδηγία «94/19/ΕΚ». Αντιθέτως, οι μεγαλοκαταθέτες αντιμετωπίζονται ως πιστωτές των τραπεζικών ιδρυμάτων και σε περιπτώσεις τραπεζικής κατάρρευσης εμπίπτουν στις συνήθεις διατάξεις του πτωχευτικού δικαίου. Όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά, «σε περίπτωση που οι καταθέσεις μεταβιβάζονται σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα στο πλαίσιο της εξυγίανσης του πιστωτικού ιδρύματος, οι καταθέτες δεν θα πρέπει να ασφαλίζονται πέραν του επιπέδου κάλυψης που προβλέπεται στην Οδηγία 94/19/ΕΚ». Πρόκειται δηλαδή ακριβώς για ό,τι συνέβη με τη Λαϊκή Τράπεζα, όπου μόνο οι καταθέσεις έως 100.000 ευρώ εξασφαλίστηκαν και μεταφέρθηκαν στην Κύπριο.

Επιπλέον, τα κράτη θα επιβάλλουν στο εξής τη διάσωση των τραπεζών με ίδια μέσα, όπως η πώληση δραστηριοτήτων, ο διαχωρισμός περιουσιακών στοιχείων και η απομείωση των απαιτήσεων των πιστωτών τους, και όχι με χρήματα φορολογούμενων. Η λογική αυτή ονομάζεται «Bail-In» και αποτελεί μία εναλλακτική λύση στη διάσωση με χρήματα φορολογούμενων. Η λύση αυτή θα εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα από τον πληθυσμό, τον τομέα δραστηριότητας και τη σημασία κάθε τράπεζας. Η μόνη εξαίρεση θα αφορά τις τράπεζες που θεωρούνται «πολύ μεγάλες για να χρεοκοπήσουν», οπότε θα χρειαστεί η παρέμβαση κρατικών κεφαλαίων. Η Κύπρος θα αποτελεί τη πρώτη περίπτωση εφαρμογής αυτών των κανόνων.

> Το μικρό μέγεθος της Κύπρου, αλλά και το γεγονός ότι η κρίση αφορούσε κυρίως τον τραπεζικό τομέα, έδωσαν την ευκαιρία στην Ευρωζώνη να «δοκιμάσει» ένα νέο μοντέλο διάσωσης

Η Οδηγία υπενθυμίζει μία ξεχασμένη στη Δύση αρχή: ότι κανένα κράτος, πολλώ δε μάλλον τα πλέον ευάλωτα, όπως η Κύπρος, δεν μπορεί να εγγυηθεί το σύνολο των καταθέσεων του. Εξ ου και το όριο των 100.000. Η πλήρης διάσωση πιστωτών χορεύει είτε με ακύρωση των μετοχών είτε με σοβαρή απομείωση. Εάν τα μέσα αυτά δεν επαρκούν, θα πρέπει να μεταπρέπεται ή να απομειώνεται το χρέος μεταμέτρα εξασφάλισης. Τέλος, θα πρέπει να μετατρέπονται ή να απομειώνονται οι υποχρεώσεις υψηλής εξασφάλισης, εφόσον έχουν μετατραπεί ή απομειωθεί εξ ολοκλήρου οι κατηγορίες μειωμένης εξασφάλισης», σημειώνεται στην Αιτιολογική Έκθεση. Εντούτοις, «οι καταθέτες που έχουν καταθέσεις εγγυημένες από το σύστημα εγγύησης των καταθέσεων δεν θα πρέπει να υπόκεινται στην εφαρμογή του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα», αναφέρεται στο άρθρο 37.

Η Οδηγία υπενθυμίζει μία ξεχασμένη στη Δύση αρχή: ότι κανένα κράτος, πολλώ δε μάλλον τα πλέον ευάλωτα, όπως η Κύπρος, δεν μπορεί να εγγυηθεί το σύνολο των καταθέσεών του. Εξ ου και το όριο των 100.000. Η πλήρης διάσωση πιστωτών και μεγαλοκαταθετών των τραπεζών έως σήμερα ήταν έκτακτο μέτρο, ώστε να προστατευθεί, όσο είναι εφικτό, η πίστη των επενδυτών στο ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα, εν μέσω κρίσης. Κόστισε 13% του Ευρωπαϊκού ΑΕΠ συνολικά, εκτίναξε το χρέος χωρών όπως η Ιρλανδία από το 40% στο 120% του ΑΕΠ τους και δεν απέδωσε τα αναμενόμενα. Διακηρυγμένος στόχος της Ευρωζώνης πλέον είναι με τους νέους μηχανισμούς επιστέγασης των τραπεζών και τους αυστηρότερους κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας να μη χρειαστεί να φτάσουμε στο ίδιο σημείο στο μέλλον. Δεύτερον, σε περίπτωση νέας κρίσης, τα υπάρχουν προκαθορισμένοι κανόνες ιεράρχησης των απωλειών, όπου χρήματα των φορολογούμενων θα χρησιμοποιούνται μόνο στην εσχάτη των περιπτώσεων για να προστατεύσουν εγγυημένες καταθέσεις.

Αξίζει, πάντως, να σημειωθεί ότι στην ιεράρχηση των απωλειών που προβλέπει η οδηγία, σε περιπτώσεις χρεοκοπίας πρώτα «καίγονται» οι μέτοχοι των τραπεζών, στη συνέχεια ομολογιούχοι και πιστωτές και τελευταίοι οι ανασφάλιστοι καταθέτες, αφού έχουν εξαντληθεί οι εναλλακτικές. Στην περίπτωση της Κύπρου, λόγω της ιδιόμορφης διάρθρωσης του τραπεζικού συστήματος, με τις τεράστιες καταθέσεις ξένων, η διαγραφή των απαιτήσεων μετόχων και πιστωτών δεν επαρκούσε για να καλυφθούν οι ζημίες της χρεοκοπίας.

«Οι γκάφες Ντάισελμπλουμ»

Αφού στη διαβόητη πλέον συνέντευξή του στους Financial Times, ο επικεφαλής τουEurogroup, Γερούν Ντάισελμπλουμ, δεν έκανε τίποτε περισσότερο από το να περιγράψει τη λογική επίλυσης τραπεζικών κρίσεων που προωθείται πανευρωπαϊκά, για ποιο λόγο βρέθηκε εν μέσω δισταζουσών πυρών; Ο πρώτος λόγος είναι ότι η αρχική απόφαση του Eurogroup, του οποίου προΐσταται, για την Κύπρο έθεσε αν αμφιβόλω την ασφάλεια των καταθέσεων κάτω των 100.000 ευρώ στην Ευρώπη, που αποτελούν και το 95% των συνολικών καταθέσεων στην ήπειρό μας. Δεύτερον, ανοίκνισε το θέμα των ανασφάλιστων καταθέσεων, την επόμενη μέρα αφού «είχε γίνει το κακό» στην Κύπρο και μάλιστα έβαλε εμμέσως στο κόδρο της κρίσης άλλα κράτη της Ευρωζώνης με υπερμέγεθες τραπεζικό σύστημα. Ο κλονισμός στην πίστη της ασφάλειας των καταθέσεων θα μπορούσε να έχει αποσταθεροποιητικές συνέπειες για όλη την Ευρώπη, όπως διεφάνη από την αντίδραση των χρηματιστηρίων. Τρίτον, ο κ. Ντάισελμπλουμ «έβαψε» ορισταία την προοπτική απευθείας ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Η δυνατότητα αυτή, η οποία απορριφθήκε στη Σύνοδο Κορυφής του περασμένου Ιουνίου

Το μικρό μέγεθος της Κύπρου, αλλά και το γεγονός ότι η κρίση αφορούσε κυρίως τον τραπεζικό τομέα, έδωσαν την ευκαιρία στην Ευρωζώνη να «δοκιμάσει» ένα νέο μοντέλο διάσωσης

Ποιος είναι ο επικεφαλής του Eurogroup, Γ. Ντάισελμπλουμ

«Μέθοδοι χρηματοδότησης ιρλανδικών γαλακτοκομικών συνεταιρισμών από μία ολλανδική οπτική». Αυτή ήταν η μεταπτυχιακή εργασία στην οποία «συμμετείχε» ο επικεφαλής του Eurogroup, Γερούν Ντάισελμπλουμ, στο πανεπιστημιακό κολέγιο του Κορκ της Ιρλανδίας, όπως ενημέρωσαν οι αρχές του πανεπιστημίου την «Κ». Μολονότι το υπονοεί σαφώς στο επίσημο βιογραφικό του, ο κ. Ντάισελμπλουμ, δεν έλαβε μεταπτυχιακό δίπλωμα «Μάστερ» από το συγκεκριμένο πανεπιστήμιο. Η μονοδιάστατη ακαδημαϊκή του περγαμηνή επομένως είναι το πτυχίο «αγροτικής οικονομίας» που ολοκλήρωσε σε διάστημα έξι ετών στο περιφερειακό πανεπιστήμιο του Βαγκενίνγκεν, το οποίο όπως αναφέρεται στην επίσημη ιστοσελίδα του «είναι το μοναδικό πανεπιστήμιο της Ολλανδίας που ειδικεύεται αποκλειστικά στην υγιεινή διατροφή και στο περιβάλλον που ζούμε». Πάντως, στο Κορκ ο κ. Ντάισελμπλουμ «γνώρισε πολύ καλά τις παμπ της περιοχής», όπως χαριτολογώντας είχε διαβεβαιώσει ξένους δημοσιογράφους στο Δουβλίνο ο Ιρλανδός υπουργός Οικονομικών, Μάικλ Νούναν, τον περασμένο Ιανουάριο.

Εκτός από την έλλειψη κατάρτισης στα μακροοικονομικά, συγκριτικά με οποιονδήποτε από τους ομολόγους του στο Eurogroup, ο άνθρωπος που επελέγη να διαχειρίζεται τις τύχες της δεύτερης μεγαλύτερης οικονομίας του πλανήτη, δεν είχε καν προηγουμένη εμπειρία διοίκησης. Σύμφωνα με το βιογραφικό του, η καριέρα του πριν γίνει βουλευτής περιορίζοταν αποκλειστικά σε θέσεις σε συμβουλευτικές και βοηθητικές θέσεις στα γραφεία άλλων βουλευτών και υπουργών, σε τομείς μάλιστα άσχετους περί τα οικονομικά. Έκοντας μόλις τρεις μήνες συνολική υπουργική εμπειρία (!), επελέγη για τη θέση του επικεφαλής του Eurogroup, μόνο και μόνο επειδή όλοι οι άλλοι περισσότερο καταρτισμένοι και έμπειροι υποψήφιοι αποκλείστηκαν λόγω εθνικότητας. Η Αυστρία εκπροσωπούταν ήδη από τον επικεφαλής του Συμβουλίου Εμπορίου Κομισιόν, Όλι Ρεν, η Ιταλία από τον επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Μάριο Ντράγκι, η Γαλλία στάλεγε σε μία καλύτερη θέση μετά τις ευρωεκλογές του 2014 και ούτω καθεξής...

Μέσα στους πρώτους δύο μήνες της θητείας του, ο κ. Ντάισελμπλουμ κατάφερε να θέσει εν αμφιβόλω την ασφάλεια των καταθέσεων στην Ευρώπη, με την καταστροφική απόφαση του Eurogroup της 16ης Μαρτίου, για «κούρεμα» από το πρώτο κιόλας ευρώ. Στη συνέχεια ανέλαβε προσωπικά την ευθύνη για εκείνη την απόφαση, μιλώντας ενώπιον της διάσκεψης των Προέδρων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, χωρίς όμως να προχωράει και στο επόμενο λογικό βήμα της παραδοχής εκείνης. Στις «επιτυχίες» του πιστώνεται επίσης ότι για πρώτη φορά από συστάσεως Ευρωζώνης, επιβλήθηκαν περιορισμοί στη διακίνηση κεφαλαίων σ' ένα κράτος-μέλος της. Ταυτόχρονα, με συνέντευξή του στους Financial Times και στο πρακτορείο Reuters, κατάφερε να βάλει στο «κάδρο» της κρίσης και την πλουσιοτέρη χώρα της Ευρώπης, το Λουξεμβούργο, προκαλώντας τη μηνίν του προκατόχου του, Ζαν Κλοντ Γιόπου όλα τα ταμειακά διαθέσιμα εταιρειών και οι λογαριασμοί φυσικών προσώπων, άνω των 100.000 ευρώ, εξαιλιώθηκαν, θα μπορούσε να επεκταθεί και σε άλλες χώρες. Όταν έγέβασε διορθωτική δήλωση ήταν πλέον αργά, ενώ η δικαιολογία ότι δεν κατάλαβε τι σημαίνει η λέξη «template» (πρότυπο), που χρησιμοποίησαν οι δημοσιογράφοι, δεν έπεισε κανέναν. Διότι μπορεί να είναι ένας από τους ελάχιστους Ευρωπαίους αξιωματούχους που δεν μιλάει καθόλου γαλλικά, αλλά είναι σαφές ότι είναι γνωστής τουλάχιστον της αγγλικής.

Εξίσου λαμπρές είναι και οι επιδόσεις του στο εσωτερικό της χώρας του, που βρίσκεται σε ύφεση, την ώρα που η φούσκα στην αγορά ακινήτων σκάει και οι δύο από τις μεγαλύτερες τράπεζες της έχουν κρατικοποιηθεί. Όπως παραδέχεται και ο ίδιος, δεν θα πετύχει φέτος τους στόχους για τη μείωση του ελλείμματος στην Ολλανδία. Φυσικά, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει για τους κοινούς θνητούς, νέα δημοσιονομικά μέτρα για να διορθωθεί η απόκλιση δεν θα λληφθούν, ενώ οι καταθέτες των Ολλανδικών τραπεζών που διασώθηκαν δεν έκασαν τα χρήματά τους.

Κάτιας έτσι κυβερνάται η Ευρωζώνη.

Ο ίδιος παροδέχεται ότι δεν θα πετύχει φέτος τους στόχους για τη μείωση του ελλείμματος στην Ολλανδία.